

Odborné stanovisko k záverečnému účtu za rok 2025

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Kuchyňa za rok 2025. Stanovisko je vypracované na základe predloženého návrhu záverečného účtu za rok 2025.

1. Overenie súladu právnych predpisov pri zostavovaní záverečného účtu

Obec postupovala v súlade s § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Po skončení rozpočtového roka spracovala údaje o hospodárení do záverečného účtu. Základným nástrojom hospodárenia bol záverečný účet. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Účtovná závierka bola overená audítorm a zverejnená v registri účtovných závierok v zákonom termíne. Návrh záverečného účtu bol zverejnený na úradnej tabuli a webovom sídle obce v súlade s právnymi predpismi.

Návrh záverečného účtu obsahuje zákonom stanovené náležitosti, najmä:

- údaje o plnení rozpočtu
- bilanciu aktív a pasív
- prehľad o stave dlhu
- údaje o hospodárení rozpočtovej organizácie
- hodnotenie plnenia rozpočtu
- výsledok hospodárenia

2. Plnenie rozpočtu v roku 2025

Rozpočet obce na rok 2025 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 6/24 dňa 10.12.2024. Rozpočet bol zostavený ako prebytkový, pričom bežný rozpočet bol prebytkový a kapitálový rozpočet schodkový.

V priebehu roka 2025 boli vykonané štyri rozpočtové zmeny, tri zmeny boli schválené v súlade s rozhodnutiami obecného zastupiteľstva a posledná zmena bola vykonaná starostkou obce.

2.1 Hospodárenie obce v roku 2025

Celkové príjmy obce vrátane príjmov rozpočtových organizácií dosiahli po poslednej zmene rozpočtu výšku 7 120 075, 64 Eur, pričom skutočné príjmy predstavovali 3 529 961,22 Eur, čo predstavuje plnenie na úrovni 49,58 % oproti upravenému rozpočtu. Výdavky boli rozpočtované vo výške 6 790 645,87 Eur a čerpané vo výške 3 092 000,36 Eur, čo predstavuje 45,53 % čerpanie.

Z uvedených údajov vyplýva stabilné plnenie rozpočtu, pričom obec dosiahla prebytok bežného rozpočtu a schodok kapitálového rozpočtu, ktorý bol krytý finančnými operáciami.

2.2 Plnenie rozpočtu celkových príjmov

Celkové príjmy obce vrátane príjmov rozpočtovej organizácie boli schválené po poslednej zmene vo výške 7 120 075,54 Eur, pričom skutočné dosiahnuté príjmy boli 3 529 961,22 Eur čo je 49,58 % plnenie. Nízke percento plnenia celkových príjmov bolo spôsobené najmä výrazne nižším čerpaním finančných operácií, ktoré boli na úrovni 4,84% čo významne ovplyvnilo celkový výsledok príjmovej časti rozpočtu.

2.2.1 Bežné príjmy

Bežné príjmy obce boli splnené na veľmi dobrej úrovni, keď z upraveného rozpočtu 2 783 217,95 Eur dosiahli skutočné príjmy 2 788 475,72 Eur, čo predstavuje 100,19 %. Najvýznamnejšiu časť tvorili daňové príjmy a transfery zo štátneho rozpočtu.

Daňové príjmy boli plnené na úrovni 100,05 %, pričom rozhodujúci podiel tvoril výnos dane z príjmov fyzických osôb. Nedaňové príjmy boli plnené na úrovni 101,95 %, čo poukazuje na realistické a konzervatívne plánovanie. Granty a transfery dosiahli 100% plnenie, čo znamená, že obec získala všetky plánové externé zdroje.

V porovnaní s minulým obdobím v roku 2024 bol obci poskytnutý výnos dane z príjmov v sume 805 429,01 Eur a v roku 2025 iba 674 072,62 Eur, čo predstavuje nižší príjem o 131 356,39 Eur, ktorý ovplyvnil hospodárenie obce znižovaním výdavkov.

Poplatok na rozvoj obec v roku 2025 obec využila na stanovené účely, t. j. náklady za odvoz komunálneho odpadu a iné. Obec eviduje nevyčerpané účelovo viazané finančné prostriedky z miestnych poplatkov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad a z poplatku za uloženie odpadov, odporúča sa zabezpečiť efektívne a účelné využitie v nasledujúcom období a priebežne vyhodnotiť výšku vybraných poplatkov vo vzťahu k skutočným nákladom na odpadové hospodárstvo a prijať opatrenia na zabezpečenie ich účelného a včasného použitia. V zmysle platných právnych predpisov by obec nemala vykazovať prebytok ani dotovať stratu z iných rozpočtových položiek, ale prijať rozhodnutie na aký účel využije tieto finančné prostriedky.

Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad bol vybratý v sume 83 296,92 Eur a náklady k nemu prislúchajúce odporúčam uvádzať aj v textovej časti k poplatku, aby bolo prehľadné vyčíslenie prebytku, resp. straty z odpadového hospodárstva. Stav nedoplatkov je

3 023,07 Eur. Síce sa vyberajú staršie nedoplatky, ale zároveň sa tvoria nové v sume 1 160 Eur.

Záverom možno konštatovať, že prebytok z nakladania s komunálnym by mal byť použitý na financovanie odpadového hospodárstva. V prípade prebytku by mala obec investovať prebytok finančných prostriedkov pri nakladaní s odpadom iba na odpadové hospodárstvo alebo do investícií s tým spojených.

Obec naďalej eviduje vyššie nedoplatky na miestnych dani z nehnuteľnosti za rozpočtový rok v sume 7 617,77 Eur, pričom nedoplatky za minulý rok boli v sume 937,26 Eur, nové nedoplatky v sume 496,63 Eur, čo súvisí s problematikou správneho výberu daní. Je potrebné upozorniť na rast daňových príjmov obce aj plnením zákonnej povinnosti vyrubovaním úrokov z omeškania z dôvodu oneskorenej úhrady daní a poplatkov, ktoré obec v minulosti nevyrubovala a inventarizáciou pohľadávok identifikovať nevymožiteľné pohľadávky na odpis.

Poplatok za rozvoj nebol použitý v danom rozpočtovom roku.

Nedaňové príjmy boli vo výške 250 764,87 Eur, ktoré tvorili príjmy z podnikania, za administratívne poplatky a príjmy z dobropisov a finančné náhrady z pozemkov.

2.2.2 Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy dosiahli 100,02% plnenie. Významnú časť tvorili prijaté kapitálové transfery a príjmy z predaja majetku a boli vo výške 476 989,25 Eur.

2.2.3 Príjmové finančné operácie

Príjmové finančné operácie boli výrazne pod úrovňou rozpočtu iba **4,84%**, čo poukazuje na nevyužitie plánovaných zdrojov financovania a na nevyužitie rezervného fondu a zapojenie nevyčerpaných prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Z rozpočtovaných 3 774 440,54 Eur bolo skutočné plnenie iba 182 866,91 Eur.

Príjmy rozpočtovej organizácie boli plnené na pomerne dobrej úrovni. Z upraveného rozpočtu bežných príjmov 83 003,97 bolo dosiahnuté plnenie 79 117,34 Eur, čo predstavuje 95,32%. Kapitálové príjmy rozpočtovej organizácie boli splnené na úrovni 100%.

Plnenie príjmovej časti rozpočtu možno hodnotiť pozitívne, ako veľmi dobré plnenie bežných príjmov obce aj rozpočtovej organizácie, ktoré dosiahlo 100%. Stabilné boli aj kapitálové príjmy. Negatívne možno hodnotiť výrazne nízke plnenie finančných operácií, ktoré zásadne ovplyvnilo celkové plnenie príjmov na úrovni iba 49,58%. Nevyčerpané prostriedky rezervného fondu boli v sume 593 532,47 Eur.

Možno konštatovať, že obec mala príjmovú základňu v oblasti bežných príjmov stabilnú a realistický naplánovanú, avšak plánovanie finančných operácií sa ukázalo ako nadhodnotené.

3. Rozbor čerpania výdavkov za rok 2025

Celkové výdavky obce dosiahli 3 092 000,36 Eur, čo predstavuje čerpanie na úrovni 45,33 %.

Nízke čerpanie výdavkov bolo ovplyvnené najmä výrazne nižším čerpaním kapitálových výdavkov.

Bežné výdavky boli čerpané vo výške 1 001 569,12 Eur, kapitálové výdavky vo výške 592 045,44 Eur.

Čerpanie výdavkov možno hodnotiť ako primerané a v súlade so schváleným rozpočtom.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 4 179 463,44 Eur bolo skutočne čerpanie k 31.12.2025 vo výške 592 045,44 Eur, čo predstavuje iba 14,17 % čerpanie.

Rozbor najvýznamnejších položiek kapitálového rozpočtu:

- vybudovanie oporného svahu po povodniach – 369 456,87 Eur,
- rekonštrukcia kúrenia v zdravotnom stredisku – 76 532,09 Eur
- kamerový systém 24 806,65 Eur

Na čerpanie poukazuje odloženie viacerých investičných akcií v plánovanom rozpočte.

Rozpočtové organizácie:

Bežné výdavky rozpočtovej organizácie boli čerpané na 98,14% a predstavovali sumu 1 484 488,44 Eur.

Štruktúra čerpania:

- Základná škola 853 631,47 Eur
- Materská škola 283 197,89 Eur
- Školská jedáleň 256 841,52 Eur
- Školská družina 90 767,56 Eur

Čerpanie je na veľmi dobrej úrovni a zodpovedná potrebám výchovno-vzdelávacieho procesu.

Kapitálové výdavky rozpočtovej organizácie boli čerpané vo výške 2 512,00 Eur čo predstavuje 100% plnenie a boli použité na obstaranie keramickej pece.

Zhodnotenie výdavkov.

Možno konštatovať, že bežné výdavky boli čerpané na 98% úrovni,, čo poukazuje na stabilné a efektívne hospodárenie v prevádzkovej oblasti, avšak kapitálové výdavky obce boli čerpané na nízkej úrovni, čo nasvedčuje o menej reálnom plánovaní investičnej časti rozpočtu a presun realizácie projektov do ďalšieho obdobia. Výdavky rozpočtovej organizácie možno hodnotiť pozitívne, ale naopak obec investovala menej finančných prostriedkov na opravu a investície základnej školy s materskou školou.

Čerpanie rezervného fondu

Počiatočný stav rezervného fondu k 1.1.2025 predstavoval 385 432,31 Eur. V priebehu roka došlo k jeho použitiu na financovanie kapitálových výdavkov. Použitý bol na:

- rekonštrukciu kúrenia v budove zdravotného strediska,
- projektovú dokumentáciu,
- obstaranie techniky,
- investície do kanalizácie a intenzifikácie ČOV,
- menšie investičné akcie ako je brána kultúrneho domu.

Celková čerpaná suma rezervného fondu predstavovala 123 259,82 Eur. Zároveň bol rezervný fond navýšený o zdroje z predchádzajúceho obdobia vrátane prebytku hospodárenia čo viedlo k jeho konečnému stavu 593 532,47 Eur.

Použitie rezervného fondu bolo realizované v súlade so zákonom a rozhodnutiami obecného zastupiteľstva, prostriedky boli využité predovšetkým na kapitálové výdavky, čo je v súlade s účelom rezervného fondu, celkové čerpanie možno hodnotiť ako primerané, pričom obec si zachovala dostatočnú rezervu do ďalších rokov a uvedené svedčí o **finančnej stabilite**.

4. Výsledok hospodárenia

Bežný rozpočet bol vykázaný s prebytkom 381 535,50 Eur, a kapitálový rozpočet so schodkom -115 056,36 Eur. Výsledkom hospodárenia bol prebytok bežného a kapitálového rozpočtu.

Po započítaní finančných operácií bol dosiahnutý celkový prebytok hospodárenia. Zostatok finančných operácií bol kladný 171 481,72 Eur, čo pozitívne ovplyvnilo celkové hospodárenie.

Celkové príjmy vrátane rozpočtovej organizácie dosiahli 3 529 961,22 Eur a celkové výdavky 3 092 000,32 Eur, čím bol dosiahnutý kladný výsledok hospodárenia 437 960,86 Eur.

Po vylúčení viazaných prostriedkov v zmysle platnej legislatívy predstavuje upravený výsledok hospodárenia prebytok vo výške 376 098,32 Eur..

V súlade s § 10 a § 15 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe uvedených skutočností hlavná kontrolórka obce odporúča a navrhuje Obecnému zastupiteľstvu **schváliť upravený prebytok rozpočtového hospodárenia** vo výške **204 616,60** Eur a zostatok finančných operácií v sume **170 481,72** Eur na tvorbu rezervného fondu.

Celková tvorba rezervného fondu predstavuje výšku **376 098,32 Eur**.

5. Záver

Obec dosiahla kladný výsledok hospodárenia, čo možno hodnotiť pozitívne, prebytok bežného rozpočtu poukazuje na finančnú stabilitu a schopnosť krytia bežných výdavkov z vlastných zdrojov, schodok kapitálového rozpočtu bol primeraný a súvisel s realizáciou investičných akcií. Celkové hospodárenie bolo ovplyvnené aj nižším čerpaním kapitálových výdavkov a finančných operácií, tvorba rezervného fondu z prebytku hospodárenia posilňuje budúcu finančnú stabilitu. Obec hospodárila s prebytkom a zároveň vytvorila zdroje prostredníctvom rezervného fondu.

Na základe vykonaného posúdenia konštatujem, že **záverečný účet obce Kuchyňa za rok 2025 je spracovaný v súlade s platnou legislatívou a poskytuje verný obraz o hospodárení obce.**

Odporúčam obecnému zastupiteľstvu schváliť záverečný účet obce Kuchyňa za rok 2025 bez výhrad.

V Kuchyni, dňa 15.05.2026

.....

Hlavná kontrolórka obce